

PLATFORMNÍ POKRYV

V následujících úkolech budete pracovat s texty u jednotlivých horninových vzorků a pozorně prohlížet horniny, které se v této části geoparku nacházejí.

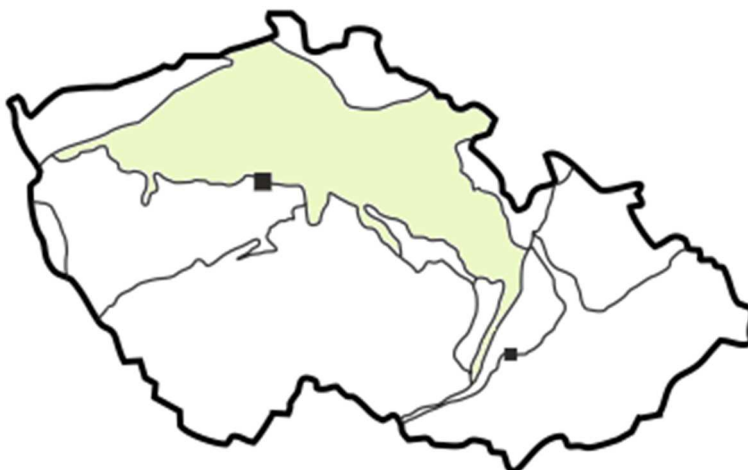
PLATFORMNÍ POKRYV

1. Co je to **platformní pokryv**?

Pod označením **platformní pokryv** Českého masívu rozumíme komplexy sedimentárních hornin a produktů vulkanické činnosti, které se vytvořily až na celistvém horninovém podkladu Českého masívu po ukončení variských horotvorných procesů. Jedná se o časové období od permu (před přibližně 300 miliony let) po současnost.

2. Ve které části České republiky se nachází oblast **platformního pokryvu**? Najdete na vstupní tabulce. Označte oblast ve slepé mapě:

3. Podle přiložené zeměpisné mapy České republiky najděte, která důležitá území jsou tvořena horninami **platformního pokryvu**.

Vypište nalezená území:

Česká křídlová pánev, České středohoří, Slavkovský les, Doupovské hory, Podkrušnohorské pánve, Blanická brázda, Boskovická brázda

PLATFORMNÍ POKRYV

4. Co způsobuje **červené** zbarvení **arkózového pískovce** a v jakém prostředí vznikl?

Červenou barvu dodávají oxidy železa, které ukazují na suché a teplé podnebí. Pískovec vznikl v říčním prostředí.

5. Součástí expozice oblasti platformního pokryvu jsou dva příklady **vulkanických** (sopečných) hornin. Jak se tyto horniny od sebe liší dobou vzniku a mineralogickým složením?

Název	Období vzniku	Mineralogické složení
Bazanit	30 milionů let třetihory (oligocén)	olivín, klinopyroxen diopsid, bazický plagioklas, nefelín, analcim. Může v sobě uzavírat xenolity (útržky cizích hornin) peridotitového složení (olivín, klinopyroxen, ortopyroxen, spinel).
Ryolit-ryolitový ignimbrit	300 milionů let, karbon/perm	vyrostlice křemene, dále pak draselný živec plagioklas. Vyroستlice jsou oklopené základní hmotou (matrix) podobného složení a útržky pórovité pemzy.

6. Popište na základě údajů v předchozí tabulce, jakým způsobem se liší ve složení obě horniny?

Bazanit je vyvřelá hornina s menším podílem SiO_2 na celkovém složení horniny, než je v případě ryolitu, který má větší podíl SiO_2 .

7. **Opuka:**

Z jakých složek je tvořena opuka:

Jílovitá a prachovitá složka, uhličitanový (karbonátový) tmel, křemičité jehlice mořských živočišných hub, glaukonit – minerál křemičitan,

Kdy a v jakém prostředí se usazovala:

mořské prostředí s malým pohybem a malým obsahem kyslíku, sedimentace probíhala v křídě (druhoohory) před přibližně 93-89 miliony let.

Opuka se hojně používala jako stavební kámen. Znáte nějaké stavby, které byly z opuky postaveny?

Hladová zeď v Praze, Rotunda sv. Jiří na Řípu, Bazilika sv. Jiří na Pražském hradě, Rotunda sv. Martina na Vyšehradě